

Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen

Commissariaat voor de Media
Februari 2009

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Leeswijzer	4
1.2	Kader	5
1.2.1	Algemeen	5
1.2.2	Accountantsverklaring	5
1.2.3	Aanvullende eisen	6
1.3	Informatieverstrekking	7
2	Jaarrekening	9
2.1	Balans met toelichting	9
2.2	Exploitatierkening met toelichting	9
2.3	Overige gegevens	10
	Bijlagen en Modellen	10

JAARREKENING

- I Model Balans
- II Model Exploitatierkening

ADDITIONELE INFORMATIE DEEL 1 : SPECIFICATIES BIJ DE JAARREKENING

- III a. Model Bijdragen van derden (inclusief sponsorbijdragen) ontvangen door media-instelling
- III b. Model Bijdragen van derden (inclusief sponsorbijdragen) ontvangen door externe producenten en overige producenten
- IV Model Nevenactiviteiten
- V Model Bartering contracten

ADDITIONELE INFORMATIE DEEL 2 : OVERIGE TOELICHTINGEN

- VI Model Specificatie Toegangsredacties
- VII Model Overzicht overeenkomsten (samenwerking, programmaproductie en reclameacquisitie)
- VIII Model: Schematisch overzicht van de media-instelling inclusief gelieerde rechtspersonen en externe producenten
- IX Model voorbeeldverklaring integriteit van bestuurders en werknemers
- X Model bevestigingsbrief bij het (financieel) verslag en additionele informatie

OVERIGE

- XI Nadere toelichting inzake balans en exploitatierkening
- XII Onderzoeksprotocol ten behoeve van rapport van bevindingen
- XIII Model Rapport van bevindingen
- XIV Controleprotocol ten behoeve van accountantsverklaring bij de jaarrekening en additionele informatie
- XV Model Accountantsverklaring bij de jaarrekening
- XVI Model Accountantsverklaring bij de additionele informatie

1 Inleiding

Het Handboek Financiële Verantwoording (hierna: Handboek) biedt de besturen van publieke lokale media-instellingen (hierna: lokale media-instellingen) een handreiking en heeft als doel:

- het verduidelijken van de gestelde eisen aan de financiële verslaggeving van lokale media-instellingen;
- het op hoofdlijnen uniformeren van de verslaggeving van de lokale media-instellingen ten behoeve van financiële vergelijkbaarheid door de jaren heen en vergelijkbaarheid tussen de lokale media-instellingen.

Het Handboek schrijft voor welke informatie aan het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) verstrekt dient te worden voor zijn financiële toezicht.

Voor de jaarverslaggeving van lokale media-instellingen zijn dit Handboek en de hierin gehanteerde modellen met ingang van boekjaar 2010 verplicht gesteld. Het boekjaar 2009 dient als overgangsjaar waarin de media-instelling het Handboek naar keuze mag hanteren.

Het kan zijn dat delen van dit Handboek voor de lokale media-instelling niet van toepassing zijn. In hoofdstuk 1.1 staat overzichtelijk wat van de media-instelling verlangd wordt.

Subsidievoorwaarden

Dit Handboek kan tevens dienen als verantwoording naar subsidiegevers. De lokale media-instelling dient dit te overleggen met deze subsidiegevers. Mogelijk dient dit te worden opgenomen in de subsidievoorwaarden. Voor de verantwoording naar subsidiegevers kan het verder noodzakelijk zijn om aan het bestuursverslag een activiteitenverslag toe te voegen. Bij Model II Exploitatierkening kan een kolom ten behoeve van de goedgekeurde begroting worden ingevoegd. Ook kan het nodig zijn dat de accountantsverklaring (Model XV) aanvullend naar de subsidievoorwaarden verwijst en tevens uitspraak doet over de rechtmatigheid van de bestede subsidie.

1.1 Leeswijzer

Hieronder staat een schematische samenvatting van dit Handboek. Uit het stroomschema volgt de indeling van de media-instelling in categorie I, II of III. Per categorie staat aangegeven welke onderdelen de media-instelling jaarlijks dient aan te leveren.

	Bedraagt het totaal aan baten van uw lokale media-instelling minder dan € 100.000? Ja	Bedraagt het totaal aan baten van uw lokale media-instelling € 100.00 of meer, maar minder dan € 200.000? Ja	Bedraagt het totaal aan baten van uw lokale media-instelling € 200.000 of meer? Ja						
indeling	Categorie I	Categorie II	Categorie III						
Model I Model II	<u>Jaarlijks aanleveren</u> Bestuursverslag Balans Exploitatierkening Toelichting op balans en exploitatierkening Overige gegevens Jaarrekeningen gelieerde rechtspersonen N.v.t. Overzicht overeenkomsten	<u>Jaarlijks aanleveren</u> Bestuursverslag Balans Exploitatierkening Toelichting op balans en exploitatierkening Overige gegevens Jaarrekeningen gelieerde rechtspersonen N.v.t. Overzicht overeenkomsten Schematisch overzicht media-instelling Verklaring integriteit Bevestigingsbrief Rapport van bevindingen N.v.t.	<u>Jaarlijks aanleveren</u> Bestuursverslag Balans Exploitatierkening Toelichting op balans en exploitatierkening Overige gegevens Jaarrekeningen gelieerde rechtspersonen Management letter Overzicht overeenkomsten Schematisch overzicht media-instelling Verklaring integriteit N.v.t. N.v.t. Accountantsverklaring jaarrekening Accountantsverklaring additionele informatie						
Model VII Model VIII									
Model IX Model X Model XIII Model XV									
Model XVI									
Model IIIa				<u>Indien van toepassing *</u> Bijdragen/ sponsoring bij media-instelling	<u>Indien van toepassing *</u> Bijdragen/ sponsoring bij media-instelling	<u>Indien van toepassing *</u> Bijdragen/ sponsoring bij media-instelling			
Model IIIb									
Model IV Model V Model VI									
Bijlage XII Bijlage XIV							<u>Ten behoeve van accountant</u> N.v.t. N.v.t.	<u>Ten behoeve van accountant</u> Onderzoeksprotocol N.v.t.	<u>Ten behoeve van accountant</u> N.v.t. Controleprotocol

* De modellen dienen alleen aangeleverd te worden indien er sprake is van bijdragen van derden/sponsoring van programma-aanbod, nevenactiviteiten, bartering, toegangsredactie of uitbesteding aan een externe producent(en).

1.2 Kader

1.2.1 Algemeen

Op grond van de artikelen 10 en 11 van de Mediaregeling 2008¹ is een lokale media-instelling verplicht een behoorlijke boekhouding te voeren en de jaarrekening vergezeld te laten gaan van een verklaring van een accountant-administratieconsulent of een registeraccountant omtrent de getrouwheid daarvan. In het artikel worden nadere eisen gesteld inzake de inrichting van de exploitatierekening. De jaarrekening en additionele informatie (inclusief de jaarrekeningen van betrokken stichtingen of vennootschappen) dienen na afloop van het boekjaar, uiterlijk voor 1 juni aan het Commissariaat te worden verstrekt.

Met behulp van de gegevens beoordeelt het Commissariaat of media-instellingen de mediawettelijke financiële voorschriften naleven.

In dit Handboek zijn aan de wettelijke begrippen 'behoorlijke boekhouding' en 'jaarrekening' nadere invulling gegeven.

Het Handboek is gebaseerd op de gestelde eisen aan de jaarrekening volgens:

- Mediawet, Mediabesluit, Mediaregeling 2008 en Beleidsregels van het Commissariaat voor de Media;
- Burgerlijk wetboek 2: algemeen rechtspersonenrecht, verenigingsrecht en stichtingsrecht;
- Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (met name richtlijn 640: Organisaties zonder winstoogmerk).
- Uitgangspunten van het jaarrekeningenrecht volgens Burgerlijk wetboek 2 titel 9.

De reikwijdte van het financiële toezicht van het Commissariaat is vastgelegd in de volgende (financiële) artikelen in de Mediawet:

- artikel 2.93 samen met artikel 6 Mediabesluit en de artikelen 10 en 11 Mediaregeling 2008: opstellen en indienen jaarrekening. Nadere regels inzake de jaarrekening.
- artikel 2.135 lid 1: alle inkomsten worden gebruikt voor de uitvoering van de publieke media-opdracht;
- artikel 2.141: de media-instelling mag zich niet dienstbaar maken aan het maken van winst door derden;
- artikel 2.142 lid 1: integriteit van bestuurders en werknemers;
- artikel 2.132 en 2.134: nevenactiviteiten;
- artikel 2.113 en 2.114 lid 2: sponsoring en bijdragen van derden.

Naast de regelgeving uit de Mediawet, het Mediabesluit en de Mediaregeling 2008 inzake de jaarrekening gelden voor de lokale media-instelling ook beleidsregels van het Commissariaat, onder andere inzake nevenactiviteiten, bartering en samenwerking met (commerciële) derden. Voor een overzicht van de beleidsregels verwijzen wij naar de website www.cvdm.nl.>regelgeving > beleidsregels.

1.2.2 Accountantsverklaring

Volgens de Mediaregeling 2008 dienen alle lokale media-instellingen een jaarrekening, voorzien van een verklaring over de getrouwheid door een certificeringbevoegde accountant-administratieconsulent (hierna AA) of een certificeringbevoegde registeraccountant (hierna RA) aan het Commissariaat te overleggen. Vanaf jaarrekening 2009 worden de regels rond de verplichting tot het verstrekken van een accountantsverklaring aangepast. Tot die tijd geldt de huidige verplichting voor alle media-instellingen.

Baten € 200.000 of meer

In dit Handboek is vastgesteld dat vanaf de jaarrekening 2009 de verplichting tot het overleggen van een accountantsverklaring bij de jaarrekening alleen nog geldt voor lokale media-instellingen waarvan de baten (inclusief subsidie) € 200.000 of hoger zijn. Ook geldt voor deze media-instellingen de

¹ Dit is een ministeriële regeling

verplichting om een accountantsverklaring betreffende de additionele informatie en een management letter² van hun accountant te overleggen.

Baten € 100.000 of meer, maar minder dan € 200.000

Voor de groep media-instellingen waarvan de totale baten groter of gelijk zijn aan € 100.000, maar minder dan € 200.000, wordt verplicht gesteld dat zij een rapport van bevindingen van een certificerend accountant (AA of RA) overleggen bij hun financieel verslag. Zie hiervoor Bijlage XIII. Daarnaast dient door de media-instelling de bevestigingsbrief bij het (financieel) jaarverslag (zie Model X) aan de stukken te worden toegevoegd. In deze bevestigingsbrief verklaart het bestuur het (financieel) jaarverslag zorgvuldig te hebben samengesteld.

Baten minder dan € 100.000

Indien de totale baten minder dan € 100.000 bedragen wordt geen accountantsverklaring, noch een samenstellings- of beoordelingsverklaring verlangd. In dat geval volstaat voor het Commissariaat het aanleveren van de jaarrekening zonder verklaring. Wel zijn de modellen van dit Handboek verplicht gesteld en dient de bevestigingsbrief bij het (financieel) jaarverslag (zie Model X) aan de stukken te worden toegevoegd. In deze bevestigingsbrief verklaart het bestuur het (financieel) jaarverslag zorgvuldig te hebben samengesteld.

Een en ander is weergegeven in de volgende tabel:

Categorie	Totaal baten	Jaarrekening verplicht?	Bevestigingsbrief bij (financieel) jaarverslag	Rapportage accountant verplicht?	Soort rapportage	Management letter verplicht opsturen?
I	Minder dan € 100.000	Ja	Ja	Nee	n.v.t.	n.v.t.
II	€ 100.000 tot € 200.000	Ja	Ja	Ja	Rapport van bevindingen van accountant AA of RA	Nee
III	€ 200.000 of meer	Ja	Nee	Ja	Accountantsverklaring bij jaarrekening en additionele informatie van AA of RA	Ja

Toelichting: geldend vanaf jaarrekening 2009

Let op: voor het bepalen van de totale baten wordt de som van baten bedoeld per (gelieerde) rechtspersoon van de media-instelling³.

1.2.3 Aanvullende eisen

Voor media-instellingen met een zekere omvang of voor media-instellingen die worden gekwalificeerd als 'ondernemende stichting/vereniging' zijn in dit Handboek aanvullende eisen vastgesteld die naast het Handboek moeten worden toegepast. Dit geldt slechts voor enkele media-instellingen.

Aanvullende eisen: titel 9 BW 2 voor media-instellingen met zekere omvang

Als de media-instelling voldoet aan twee van de drie criteria volgens artikel 396 van BW 2, te weten:

- balanstotaal meer dan € 4,4 miljoen⁴;
- totale baten meer dan € 8,8 miljoen;
- gemiddeld aantal werknemers meer dan 50;

dan wordt in dit Handboek verplicht gesteld dat deze media-instellingen de jaarrekening opmaken volgens de gestelde eisen uit het jaarrekeningenrecht (titel 9 BW 2). Bij de inrichting van de jaarrekening worden de modellen van dit Handboek gehanteerd.

² Ook accountantsverslag of controlebevindingen genoemd

³ Indien de media-instelling een of meerdere gelieerde rechtspersonen heeft, dan dient van elke rechtspersoon de jaarrekening aan het Commissariaat te worden opgestuurd. Per jaarrekening moet worden vastgesteld of een rapportage verplicht is, welke rapportage verplicht is en of de management letter dient te worden opgestuurd.

⁴ Deze drie waarden worden regelmatig aangepast door het ministerie. Genoemde cijfers zijn geldend vanaf jaarrekening 2006.

Aanvullende eisen voor 'ondernemende stichting/vereniging'

Media-instellingen worden gezien als 'ondernemende stichting/vereniging'⁵ in geval:

- er sprake is van een gelieerde rechtspersoon (zie 1.3.A);
- de gelieerde rechtspersoon een netto-omzet⁶ heeft van € 4,4 miljoen of meer.

Indien een media-instelling wordt gezien als een 'ondernemende stichting/vereniging' dient volgens het jaarrekeningenrecht verplicht titel 9 BW 2 te worden toegepast. Bij de inrichting van de jaarrekening worden de modellen van dit Handboek gehanteerd.

1.3 Informatieverstrekking

De lokale media-instelling verstrekt ten behoeve van het mediawettelijk toezicht door het Commissariaat volgens de verplichte modellen de volgende informatie:

- A. (Financieel) jaarverslag
- B. Additionele informatie
- C. Jaarrekeningen of opgaven externe producenten

De lokale media-instelling is **verplicht** deze gegevens jaarlijks uiterlijk vòòr 1 juni te verstrekken.

A. (Financieel) jaarverslag

Het (financieel) jaarverslag van een lokale media-instelling bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Bestuursverslag;
2. Jaarrekening en -indien van toepassing- de jaarrekeningen van alle gelieerde rechtspersonen;
3. Overige gegevens.

A1. Bestuursverslag

Het jaarverslag van het bestuur en/of directie verslag bevat tenminste:

- samenstelling bestuur en directie;
- verslag van de activiteiten in het boekjaar.

A2. Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit:

- balans (Model I);
- exploitatierekening (Model II);
- toelichting op balans en exploitatierekening (zie Bijlage XI).

Gelieerde rechtspersonen

Als de productie van programma-aanbod, de reclameacquisitie en –exploitatie, de levering van faciliteiten of een dergelijke activiteit is ondergebracht in een stichting of vennootschap, dan worden de activiteiten van deze rechtspersoon door het Commissariaat toegerekend aan de media-instelling indien deze rechtspersoon wordt aangemerkt als gelieerde rechtspersoon.

Er kan sprake zijn van gelieerde rechtspersonen als de media-instelling aandelen houdt van een rechtspersoon, een rechtspersoon heeft opgericht of een rechtspersoon bestuurt, waarbij er sprake is van overwegende zeggenschap.

Van deze rechtspersonen moeten de jaarrekeningen worden verstrekt. Deze jaarrekeningen moeten voldoen aan de gestelde eisen in dit Handboek. Als de gelieerde rechtspersoon past binnen categorie II of III dan dient ook een rapport van bevindingen, respectievelijk accountantsverklaring en management letter te worden verstrekt.

A3. Overige gegevens

De overige gegevens bevatten tenminste:

- accountantsverklaring (dit geldt voor media-instellingen in categorie III);
- voorstel resultaatverwerking;
- gebeurtenissen na balansdatum.

B. Additionele informatie

Naast het (financieel) jaarverslag dient de additionele informatie te worden verstrekt, volgens de verplichte modellen. De additionele informatie bestaat uit twee delen.

⁵ Zie artikel 360 lid 3 BW 2

⁶ Netto-omzet betreft alleen de opbrengsten uit levering van goederen of diensten

B1. Additionele informatie deel 1: Specificaties bij de jaarrekening

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen die zijn ontvangen door de media-instelling (Model IIIa);
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen die zijn ontvangen door externe producenten en overige producenten (Model IIIb);
- Specificatie van de nevenactiviteiten (Model IV);
- Specificatie van bartering contracten (Model V).

De bedragen in de additionele informatie in de modellen IIIa, IV en V sluiten zichtbaar aan op de jaarrekening. De specificaties hoeven niet te worden aangeleverd indien er geen sprake is van bijdragen van derden/sponsoring, nevenactiviteiten of bartering.

B2. Additionele informatie deel 2: Overige toelichtingen

- Specificatie van toegangsredacties (Model VI);
- Overzicht van overeenkomsten van samenwerking, programmaproductie en reclameacquisitie (Model VII) + kopieën van nieuw afgesloten of gewijzigde overeenkomsten;
- Schematisch overzicht van de media-instelling inclusief gelieerde rechtspersonen en externe producenten (Model VIII);
- Verklaring van de directie van de media-instelling inzake de integriteit van bestuurders en werknemers; onder andere gebaseerd op artikel 2.142 lid 1 van de Mediawet (voorbeeldverklaring opgenomen onder Model IX);
- Bevestigingsbrief bij de jaarrekening (Model X) (alleen voor media-instellingen in categorie I en II);
- Rapport van bevindingen (Model XIII) (alleen voor media-instellingen in categorie II);
- Management letter⁷ van de accountant (alleen voor media-instellingen in categorie III).

De additionele informatie deel 1 en deel 2 worden als toelichting op de exploitatierekening in de jaarrekening opgenomen, of worden separaat verstrekt. Model VI hoeft niet te worden aangeleverd indien er geen sprake is van toegangsredactie. Modellen VII, VIII en IX dienen altijd te worden mee gestuurd.

Rapport van bevindingen (categorie II)

De media-instellingen in categorie II dienen bij de jaarrekening een rapport van bevindingen te verstrekken. Het rapport van bevindingen mag geen onderdeel uitmaken van de jaarrekening en dient separaat verstrekt te worden. Voor het te hanteren model wordt verwezen naar model XIII.

Accountantsverklaring bij de additionele informatie (categorie III)

Voor media-instellingen in categorie III geldt ten aanzien van de accountantsverklaring het volgende:

- Als de specificaties *als toelichting op de exploitatierekening* in de jaarrekening worden opgenomen, dan dienen de specificaties van de Modellen IIIa, IIIb, IV en V te worden betrokken in de accountantsverklaring (zie 1.2.2).
- Indien de specificaties *separaat* worden verstrekt, dan dienen de specificaties van de Modellen IIIa, IIIb, IV en V *gewaarmerkt*⁸ te worden door de accountant en worden voorzien van een accountantsverklaring inzake de additionele informatie.

Management letter van de accountant (categorie III)

De media-instelling waarvan de totale baten € 200.000,- of meer bedragen, stuurt jaarlijks een kopie mee van de management letter die door de accountant is opgesteld ten behoeve van het bestuur en/of het toezichthoudend orgaan. In de management letter informeert de accountant het bestuur/toezichthoudend orgaan over de bijzonderheden en risico's die in het boekjaar zijn geconstateerd.

C. Jaarrekeningen/ opgaven externe producenten

Als de productie van programma-aanbod, de reclameacquisitie en –exploitatie, de levering van faciliteiten of een dergelijke activiteit gedeeltelijk of geheel is uitbesteed aan een (commerciële) derde, dan wordt deze derde aangemerkt als externe producent. Het betreft hier alleen uitbesteding van programma's en niet reguliere (incidentele) aankoop van programma's of producties.

Van de uitbesteding aan deze externe producent(en) wordt de volgende informatie verstrekt:

⁷ Ook accountantsverslag of controlebevindingen genoemd

⁸ Bij waarmerken wordt de specificatie ter identificatie gestempeld en geparafeerd door de accountant met als doel het identificeren van de stukken waarop de verklaring betrekking heeft.

- Kopieën van overeenkomsten met (commerciële) derden;
- De jaarrekening van deze (commerciële) derde, danwel een financiële verantwoording van (commerciële) derde met betrekking tot de uitbestede werkzaamheden (beide inclusief accountantsverklaring) van het betreffende boekjaar.
 - o Indien de (commerciële) derde *hoofdzakelijk* voor de media-instelling activiteiten uitvoert, dient de complete jaarrekening voorzien van accountantsverklaring te worden verstrekt.
 - o Indien de (commerciële) derde *meerdere opdrachtgevers* heeft, dan dient een financiële verantwoording (zijnde een baten- en lastenoverzicht) voorzien van accountantsverklaring betreffende de activiteiten voor de media-instelling te worden overgelegd.

Het verschil tussen de hier genoemde 'externe producent' en 'gelieerde rechtspersoon' (zie hoofdstuk 1.3 A2) betreft de aard van de relatie met de media-instelling. De gelieerde rechtspersoon wordt beschouwd als onderdeel van de media-instelling, terwijl de externe producent buiten de media-instelling staat.

2 Jaarrekening

Waarderingsgrondslagen

De lokale media-instelling hanteert de waarderingsgrondslagen conform in Bijlage XI is toegelicht en vermeldt de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

Alle vermogensmutaties dienen in de exploitatierekening te worden verantwoord. Eventuele aanwending van bestemmingsreserves, bestemmingsfondsen danwel voorzieningen, dienen overeenkomstig via de exploitatierekening te worden geboekt.

De jaarrekening van een media-instelling wordt opgesteld in euro's. Naast de cijfers van het betreffende jaar worden ook vergelijkende cijfers van het vorig boekjaar gepresenteerd.

2.1 Balans met toelichting

Voor het opstellen van de balans wordt Model I gevolgd. Boven de balans dient te worden aangegeven of deze is opgesteld vòòr danwel ná verwerking (voorstel) resultaatbestemming. De specificatie van de balansposten wordt in de toelichting opgenomen. Hierbij worden belangrijke ontwikkelingen⁹ in balansposten toegelicht.

Voor nadere toelichting bij het opstellen van de balans verwijzen wij naar Bijlage XI.

2.2 Exploitatierekening met toelichting

Voor het opstellen van de exploitatierekening wordt Model II gevolgd. Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten worden verantwoord in de exploitatierekening. Belangrijke ontwikkelingen in posten van de exploitatierekening worden toegelicht. Voor nadere toelichting bij het opstellen van de exploitatierekening verwijzen wij naar Bijlage XI.

Opgaaf omzet gelieerde rechtspersonen

Indien er sprake is van gelieerde rechtspersonen (zie 1.3.A), dan meldt de media-instelling bij de exploitatierekening de totale baten van deze rechtspersonen¹⁰ volgens Model II. Aan de hand van de vermelding valt na te gaan of voor de media-instelling de aanvullende eisen gelden van 'ondernemende stichtingen/verenigingen' (zie 1.2.3).

Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders

De media-instellingen die voldoen aan de aanvullende eisen volgens 1.2.3. dienen in hun jaarrekening afzonderlijk opgave te doen van de bezoldiging van het betreffende boekjaar van:

- de gezamenlijke bestuurders/gewezen bestuurders;
- de gezamenlijke toezichthouders/gewezen toezichthouders;
- de gezamenlijke directieleden/gewezen directieleden.

⁹ Er is sprake van belangrijke ontwikkelingen indien een post meer dan 10% wijzigt ten opzichte van de voorgaande periode.

¹⁰ Verplicht volgens artikel 299a van titel 6 BW 2 (inzake stichtingen) en artikel 48 lid 3 titel 2 BW 2 (inzake verenigingen)

De bedragen dienen in het boekjaar ten laste van de media-instelling te zijn verantwoord.

De bezoldiging wordt gespecificeerd naar:

- brutosalaris;
- toeslagen;
- pensioenlasten;
- alle overige beloningen.

Indien het gegeven op één persoon is terug te voeren, mag de opgave achterwege blijven (dit laatste onder vermelding in de toelichting van het gebruik van de vrijstelling).

2.3 Overige gegevens

De overige gegevens bevatten tenminste de accountantsverklaring, voorstel resultaatverwerking en gebeurtenissen na balansdatum.

Bijlagen en Modellen

MODEL I – BALANS

Balans voor/ na verwerking (voorstel) resultaatsbestemming

ACTIVA	Boekjaar	Voorgaand Boekjaar	PASSIVA	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN		
Materiële vaste activa			Risicoreserve		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen			Bestemmingsreserves		
Machines en installaties			Algemene reserve		
Inventaris en inrichting			(Onverdeelde winst)		
Andere vaste bedrijfsmiddelen					
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa			VOORZIENINGEN		
Financiële vaste activa					
Deelnemingen			LANGLOPENDE SCHULDEN		
Vorderingen op Deelnemingen			Schulden aan Deelnemingen		
Overige effecten			Schulden aan Kredietinstellingen		
			Schulden inzake Pensioenen		
			Belasting en premies sociale verzekeringen		
VLOTTENDE ACTIVA			Overige schulden		
Voorraden			KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		
Vorderingen en overlopende activa			Schulden aan Deelnemingen		
Handelsdebiteuren			Schulden aan kredietinstellingen		
Belastingen en premies sociale verzekeringen			Schulden aan Leveranciers		
Overige vorderingen			Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Overlopende activa			Overige schulden		
			Overlopende Passiva		
Liquide middelen (Bank/giro/kas)					
TOTAAL ACTIVA			TOTAAL PASSIVA		

Toelichting

Categorieën gebruiken voor zover van toepassing. Zie Bijlage XI voor nadere toelichting.

JAARREKENING

MODEL II – EXPLOITATIEREKENING	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
BATEN		
Subsidiebaten - gemeentelijke subsidies (structureel en incidenteel) - overige subsidies		
Reclamebaten		
Barteringbaten		
Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen		
Baten uit nevenactiviteiten		
Baten toegangsredacties		
Vergoeding externe producenten		
Overige baten		
<i>Som der baten</i>		
LASTEN		
Lonen en salarissen		
Sociale lasten		
Afschrijvingslasten op materiële vaste activa		
Directe productielasten (programmalasten)		
Huisvestingslasten		
Facilitaire lasten (distributie- en uitzendlasten)		
Algemene lasten		
<i>Som der bedrijfslasten</i>		
Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke baten		
Rentelasten en soortgelijke lasten		
<i>Financieel resultaat</i>		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen (*)</i>		
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening (*)		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na Belastingen (*)</i>		
Buitengewone baten		
Buitengewone lasten		
Belastingen buitengewoon resultaat		
Resultaat na belastingen		

Toelichting

Categorieën gebruiken voor zover van toepassing. Zie bijlage XI voor nadere toelichting.

* Ook genoemd exploitatieresultaat

JAARREKENING

Opgaaf omzet gelieerde rechtspersonen

Indien er sprake is van gelieerde rechtspersonen, dan meldt de media-instellingen bij de exploitatierekening de totale baten van deze rechtspersonen.

Naam rechtspersoon	Totaal baten Boekjaar	Totaal baten Voorgaand boekjaar

MODEL IIIa - BIJDRAGEN VAN DERDEN INCLUSIEF SPONSORBIJDRAGEN ontvangen door media-instelling

Betreft media-instelling:
 Statutaire vestigingsplaats:
 Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Programma	Totale bijdrage	Naam verstrekker	Betreft: Sponsorbijdrage	Betreft: Bijdrage Cobo/ Stifo	Betreft: Overige derden
01		€		€	€	€
02						
03						
04						
	Totaal	€		€	€	€

Toelichting:

Per programma worden de ontvangen bijdragen van derden en sponsoring weergegeven. Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren hoeven niet in de specificatie te worden opgenomen. Het totaal van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening.

ADDITIONELE INFORMATIE

MODEL IIIb - BIJDRAGEN VAN DERDEN INCLUSIEF SPONSORBIJDRAGEN ontvangen door externe producenten en overige producenten

Betreft media-instelling:
 Statutaire vestigingsplaats:
 Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Programma	(externe) producent	Totale bijdrage	Naam verstrekker	Betreft: Sponsorbijdrage	Betreft: Bijdrage Cobo/ Stifo	Betreft: Overige derden
01			€		€	€	€
02							
03							
04							
	Totaal		€		€	€	€

Toelichting:

Indien programma's van de media-instelling worden geproduceerd door een externe producent en de externe producent heeft direct bijdragen van derden/sponsorbijdragen inzake het programma's van de media-instelling ontvangen, worden de bijdragen weergegeven per programma.

NB In dit overzicht dienen ook dergelijke bijdragen te worden meegenomen die zijn ontvangen bij reguliere (incidentele) aankoop van programma's of producties..

ADDITIONELE INFORMATIE

MODEL IV - NEVENACTIVITEITEN

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Omschrijving nevenactiviteit	Baten	Lasten	Resultaat
01		€	€	€
02				
03				
04				
Totaal nevenactiviteiten		€	€	€

Toelichting:

Het totaal van de kolom baten van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening.

ADDITIONELE INFORMATIE

MODEL VI – SPECIFICATIE TOEGANGSREDACTIES

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Deelnemer van de toegangsredactie	Naam verstrekker	Reclamebatan	Sponsoring / bijdragen van derden
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Toelichting:

Uit deze specificatie blijkt per deelnemer van de toegangsredactie de reclamebatan en sponsoring/bijdragen van derden die deze organisaties rondom hun programma's hebben ontvangen.

ADDITIONELE INFORMATIE

MODEL VII – OVERZICHT OVEREENKOMSTEN (samenwerking, programmaproductie en reclameacquisitie)

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Onderdeel van de media-instellingen (*)	Participant overeenkomst	Aanvang overeenkomst	Einde overeenkomst	Soort overeenkomst (SA, PP, RA, RP)**	Inzake medium (R-TV-Int-TT-teksttv)***
01						
02						
03						
04						

Toelichting

Van alle nieuw afgesloten of gewijzigde overeenkomsten dient een kopie te worden mee gestuurd.

Enmalige overeenkomsten inzake de aankoop van een programma, huurcontracten en dergelijke hoeven niet in de specificatie te worden opgenomen.

* Indien de media-instelling uit meerdere organisaties bestaat wordt in deze kolom aangegeven welk organisatieonderdeel van de media-instelling het contract heeft afgesloten.

** SA : Samenwerking
PP: Productie van Programma-aanbod
RA: Reclameacquisitie
RP: Reclameproductie

*** R : Radio
TV: Televisie
Int: Internet/ themakanaal
TT: Teletekst
Teksttv: Tekst TV

ADDITIONELE INFORMATIE

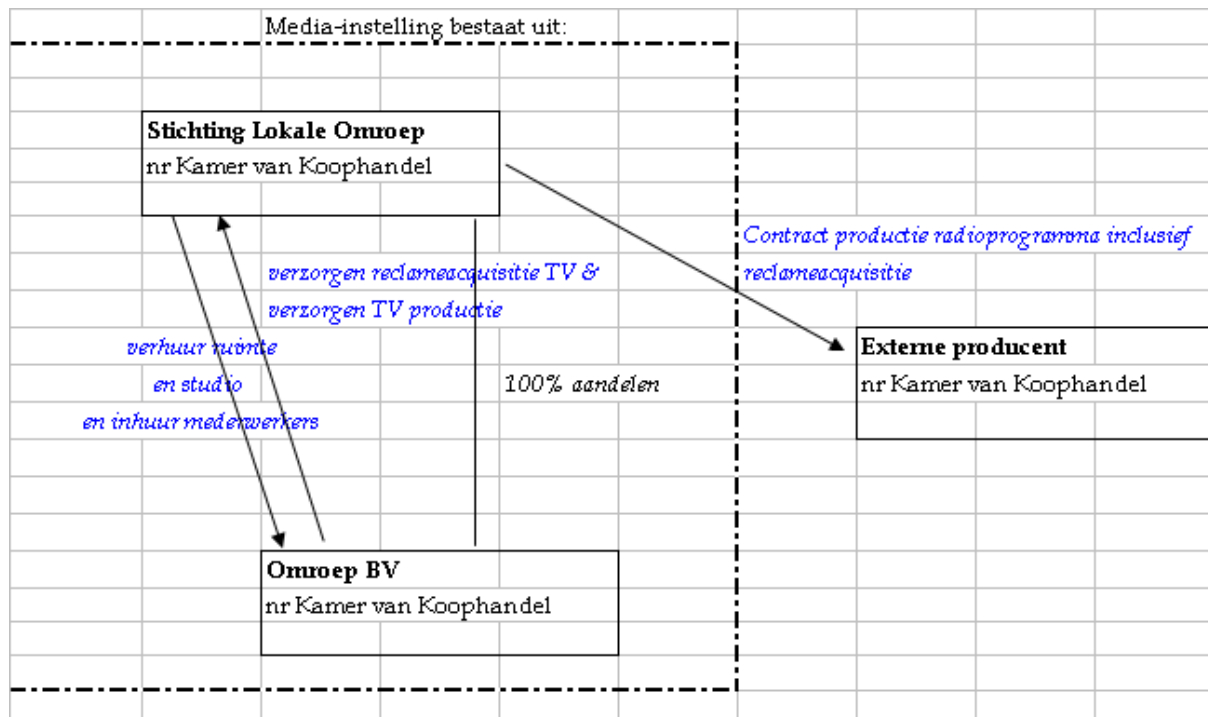
MODEL VIII – SCHEMATISCH OVERZICHT VAN DE MEDIA-INSTELLING

inclusief gelieerde rechtspersonen en externe producenten

De media-instelling dient een schematische weergave te maken van al haar gelieerde rechtspersonen, inclusief belangrijke verhoudingen met externe producenten.

Betreft media-instelling:
 Statutaire vestigingsplaats:
 Bijlage bij jaarrekening:

Ter illustratie is een voorbeeld opgenomen:

ADDITIONELE INFORMATIE

MODEL IX – VOORBEELDVERKLARING INTEGRITEIT VAN BESTUURDERS EN WERKNEMERS

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Aan het Commissariaat voor de Media,

Hierbij verklaart het bestuur dat media-instelling X in 200Y, in overeenstemming met artikel 2.142 lid 1 van de Mediawet, er voor heeft gezorgd dat noch de leden van het bestuur, noch werknemers of andere personen of rechtspersonen waarmee media-instelling X een overeenkomst met het oog op de verzorging van haar programma's heeft gesloten, voor zichzelf, voor andere personen of rechtspersonen een op geld waardeerbaar voordeel van derden hebben bedongen of aanvaard, dat direct of indirect verband houdt met werkzaamheden van de betrokkene voor media-instelling X.

Daarnaast verklaart het bestuur dat bestuurders, medewerkers of hun partners geen financiële of andere belangen hebben in ondernemingen, organisaties e.d. die een directe dan wel indirecte relatie met media-instelling X hebben.

Ondertekening door /namens bestuur
met vermelding van naam en functie

ADDITIONELE INFORMATIE

MODEL X – Bevestigingsbrief bij het (financieel) verslag en additionele informatie

NB Alleen media-instellingen met baten van minder dan € 200.000 zijn verplicht deze verklaring aan het Commissariaat voor de Media te sturen.

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Plaats, datum *(te dateren op of zeer kort voor de datum van het rapport van bevindingen inzake het financieel verslag)*

Aan het Commissariaat voor de Media,

Deze bevestiging bij het (financieel) jaarverslag en additionele informatie, opgesteld in overeenstemming met de eisen zoals opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen, wordt afgegeven in samenhang met de jaarrekening van *(naam media-instelling)* over het boekjaar eindigend op 31 december 20...

Wij bevestigen dat bij het opmaken van het (financieel) jaarverslag en additionele informatie naar ons beste weten rekening is gehouden met alle feiten en omstandigheden die van belang zijn voor het inzicht dat dit (financieel) jaarverslag en additionele informatie beogen te geven.

Meer in het bijzonder bevestigen wij dat:

- in de boeken alle gegevens zijn verwerkt die in het boekjaar verwerkt dienden te worden;
- de rechten en verplichtingen van de media-instelling op toereikende wijze in het (financieel) jaarverslag en additionele informatie tot uitdrukking zijn gebracht;
- alle activa en alle rechten die voor activering in aanmerking komen in het (financieel) jaarverslag zijn opgenomen;
- alle belangrijke (ook voorwaardelijke) verplichtingen, ten behoeve van derden gegeven zekerheden en aangegane verbintenissen om activa niet te bezwaren, in het (financieel) jaarverslag zijn opgenomen;
- risico's voortvloeiend uit per het einde van het boekjaar aangegane transacties en per die datum bestaande situaties, in het (financieel) jaarverslag hun weerslag hebben gevonden;
- zich in de na balansdatum tot nu verstreken periode geen gebeurtenissen hebben voorgedaan die het door het (financieel) jaarverslag opgeroepen beeld in belangrijke mate beïnvloeden, hetzij doordat zij hun weerslag hebben op de waardering van activa en/of passiva, hetzij doordat zij van uitzonderlijke betekenis zijn voor de beoordeling van de toekomstige ontwikkeling van vermogen en resultaat;
- alle (voorgenomen) besluiten die belangrijke financiële gevolgen (kunnen) hebben voor de media-instelling, alsmede alle andere aangelegenheden in het kader van het (financieel) jaarverslag, ter uwer kennis zijn gebracht;

- de informatie met betrekking tot de identificatie van gelieerde partijen volledig aan u ter beschikking is gesteld;
- de lokale media-instelling heeft voldaan aan alle aspecten van contractuele verplichtingen die bij niet-nakoming van materieel belang zouden kunnen zijn voor het (financieel) jaarverslag. Er is geen sprake van het niet voldoen aan voorschriften van regelgevende instanties die, bij niet-nakoming, van materieel belang zouden kunnen zijn voor het (financieel) jaarverslag.

Hoogachtend,

Ondertekening door /namens bestuur
met vermelding van naam en functie

ADDITIONELE INFORMATIE

BIJLAGE XI – Nadere toelichting balans en exploitatierekening

Met betrekking tot de waarderingsgrondslagen zijn de volgende regels van toepassing:

Balans

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Alle vermogensmutaties dienen in de exploitatierekening te worden verantwoord. Eventuele aanwending van bestemmingsreserves, bestemmingsfondsen danwel voorzieningen, dienen overeenkomstig via de exploitatierekening te worden geboekt.

Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten worden verantwoord in de exploitatierekening.

1. Vaste activa

Materiële vaste activa:

Materiële vaste activa zijn activa die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheden van de media-instelling duurzaam te dienen. Waardering geschiedt op basis van historische kosten. Afschrijving vindt lineair plaats, op basis van de economische levensduur en onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. In de toelichting worden de gehanteerde afschrijvingspercentages uiteengezet. In de toelichting op de balans wordt een verloopoverzicht van mutaties (investeringen, desinvesteringen, afschrijvingen en overige mutaties) van iedere te onderscheiden categorie materieel vast actief opgenomen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheden van de media-instelling duurzaam te dienen. Meestal betreft dit kapitaalbelang in andere organisaties en financiële relaties met deze organisaties. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde, tenzij een andere waardering gerechtvaardigd is. In de toelichting op de balans wordt een verloopoverzicht van mutaties (investeringen, desinvesteringen, resultaten, dividenduitkeringen en overige mutaties) van iedere te onderscheiden categorie financieel vast actief opgenomen.

2. Vlottende activa

Vlottende activa zijn activa die voortvloeien uit het (normale) bedrijfsproces (bijvoorbeeld voorraden, debiteuren, liquide middelen, etc.). Bij voorraden kan er sprake zijn van de noodzaak van het vormen van een voorziening incurante voorraden; bij vorderingen kan er sprake van het vormen van een voorziening voor dubieuze debiteuren. In beide gevallen is er sprake van een afwaardering van de post. De genoemde voorzieningen worden in mindering gebracht op de post. De omvang van de voorzieningen wordt in de toelichting uiteengezet.

Overlopende activa kunnen zijn vooruitbetaalde bedragen voor lasten die ten laste van volgend boekjaar komen én na balansdatum nog te ontvangen bedragen ter zake van baten die aan het betreffende boekjaar moeten worden toegerekend.

3. Eigen Vermogen

Uit de presentatie van het eigen vermogen dient te blijken welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk deel is vastgelegd.

Binnen het eigen vermogen kunnen de hierna genoemde reserves worden onderscheiden (niet limitatief):

Risicoreserve

De risicoreserve dient als buffer om exploitatietekorten in het ene jaar op te vangen met overschotten in een ander jaar.

Bestemmingsreserve

Wanneer aan een gedeelte van het eigen vermogen een bestemming wordt gegeven door bestuur, wordt dit vermogen aangegeven als bestemmingsreserve. In de toelichting op de balans wordt de bestemming en opgelegde beperking door het bestuur uiteen gezet.

Overige reserves/ Algemene reserve

Over deze reserves kan de media-instelling vrij beschikken (binnen de doelstellingen van de media-instelling).

Verloopoverzicht

In de toelichting op de balans wordt een verloopoverzicht van mutaties van ieder individueel onderdeel van het eigen vermogen opgenomen.

4. Voorzieningen

Voorzieningen mogen alleen gevormd worden voorzover in overeenstemming met Boek 2 BW, artikel 374 en de Richtlijnen voor de jaarverslaglegging. De voorzieningen dienen te worden gesplitst naar de volgende categorieën:

- voor pensioen;
- voor belastingen;
- overige.

In de toelichting op de balans wordt een verloopoverzicht van mutaties (dotaties, onttrekkingen, vrijval en overige mutaties) van iedere individuele voorziening opgenomen.

5. Schulden (langlopende en kortlopende)

Langlopende schulden zijn schulden waarvan de resterende looptijd langer is dan één jaar.

In de toelichting op de balans wordt een verloopoverzicht van mutaties (verstrekkingen, aflossingen en overige mutaties) van iedere individuele lening opgenomen. Daarnaast worden afgegeven zekerheden vermeld.

Kortlopende schulden zijn schulden waarvan de resterende looptijd korter is dan één jaar.

Overlopende passiva kunnen zijn vooruit ontvangen bedragen voor baten die ten gunste van volgend boekjaar komen én na balansdatum nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan het betreffende boekjaar moeten worden toegerekend.

6. Niet in de balans opgenomen verplichtingen (NIBOV)

In de toelichting op de balans moeten verplichtingen worden vermeld die niet in de balans zijn verwerkt die voldoen aan een van de volgende omschrijvingen:

- voorwaardelijke verplichtingen (zoals borgstelling en garanties);
- meerjarige financiële verplichtingen (zoals erfpacht, huur en leasing);
- verplichtingen tot het subsidiëren van tekorten van derden of anderszins opkomen voor verplichtingen van derden;
- overige niet verwerkte verplichtingen waarvoor een betrouwbare schatting niet mogelijk is en waarvoor derhalve geen voorziening is opgenomen.

Exploitatierkening

Toelichting op de te onderscheiden batencategorieën:

7. Subsidiebaten

Dit is een bijdrage van de (lokale) overheid om de media-instelling in staat te stellen om haar mediadiensten uit te voeren. Tegenover de hier verantwoorde bedragen mag geen dienstverlening door de media-instelling staan.

Indien verschillende soorten subsidies en/of subsidies van verschillende categorieën subsidiegevers – overheden (EU, Rijk) of anderen worden verkregen, dienen in de toelichting op de staat van baten en lasten de verkregen subsidies afzonderlijke per hoofdgroep te worden vermeld en dient uit de toelichting te blijken of de betreffende subsidies een incidenteel dan wel een structureel karakter hebben. In de toelichting worden tevens eventuele subsidievoorwaarden vermeld.

Het uitzenden van gemeenteraadsvergaderingen tegen betaling dient te worden opgenomen onder

Bijdragen van derden/sponsoring. Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren dient te worden opgenomen onder Overige baten.

8. Reclamebaten

Commercials, oftewel reclameboodschappen, zijn wervende boodschappen van commerciële bedrijven die tegen een financiële vergoeding of andere vergoeding door de media-instelling worden uitgezonden.

9. Barteringbaten

Bartering is het over-en-weer leveren van goederen en/of diensten, met gesloten beurzen. De baten inzake bartering worden afzonderlijk in de jaarrekening verantwoord. De lasten worden zichtbaar verwerkt onder de relevante lastensoort. Voor de bartering dient een specificatie te worden ingevuld (Model V), die aansluit op de verantwoorde baten en lasten in de exploitatierekening.

10. Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen

Hieronder wordt verstaan een financieel of andere op geld waardeerbare bijdrage door overheid of door een externe partij voor de totstandkoming of aankoop van een specifiek programmaonderdeel om de uitzending daarvan te bevorderen of (mede) mogelijk te maken. Het uitzenden van gemeenteraadsvergaderingen tegen betaling betreft derhalve een Bijdragen van derden.

Er is sprake van sponsoring indien het gaat om een identificeerbare bijdrage met een waarde van minstens € 100 voor radio en minstens € 500 voor televisie.

Voor deze bijdragen van derden/sponsorbaten dient een specificatie te worden ingevuld (Model IIIa), die aansluit op de exploitatierekening. Indien de sponsoring rechtstreeks wordt ontvangen bij externe producenten of overige producent, dient Model IIIb te worden ingevuld.

Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren dient te worden opgenomen onder Overige baten.

11. Baten uit nevenactiviteiten

Onder deze post worden de baten uit hoofde van nevenactiviteiten verantwoord. Voor de nevenactiviteiten dient een specificatie te worden ingevuld (Model IV), die aansluit op de verantwoorde baten in de exploitatierekening.

12. Baten toegangsredacties

De baten uit hoofde van toegangsredacties worden onder deze post verantwoord. Dit betreffen de baten uit hoofde van het in rekening brengen van tarieven inzake toegangsredacties radio en televisie aan deelnemers van de toegangsredactie. Voor de toegangsredacties dient daarnaast een specificatie te worden ingevuld (Model VI).

13. Vergoeding externe producenten

Onder deze post worden de vergoedingen van externe producenten verantwoord naar aanleiding van het uitbesteden van media-instellingactiviteiten inzake het boekjaar.

14. Overige baten

Overige baten betreffen alle inkomsten die geen onderdeel zijn van de bovengenoemde zes categorieën. Hieronder vallen ook:

- Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden (algemene giften en donaties) die bedrijven en particulieren verstrekken voor de media-instelling;
- contributies van leden.

Het uitzenden van gemeenteraadsvergaderingen tegen betaling dient te worden opgenomen onder Bijdragen van derden/sponsoring.

15. Financiële baten en lasten

Financiële baten (en lasten) dienen volgens Model II separaat te worden verantwoord onder in het model van de exploitatierekening.

16. Belastingen resultaat

Indien de media-instelling belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting, dienen deze belastinglasten te worden verantwoord.

BIJLAGE XII – ONDERZOEKSPROTOCOL

ten behoeve van een rapport van bevindingen bij een (financieel) jaarverslag van publieke lokale media-instellingen

A. Inleiding

Voor welke instellingen geldt dit onderzoeksprotocol?

Dit onderzoeksprotocol is van toepassing op de jaarrekeningen van de publieke lokale media-instellingen die vallen in categorie II (zie Handboek). Het is bestemd voor de accountant (hierna: instellingsaccountant) die belast is met het schrijven van rapport van bevindingen bij het onderzoek naar het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie van een lokale media-instelling.

Doel

Het protocol is bedoeld om de verwachtingen van het Commissariaat vast te leggen ten aanzien van het onderzoek van de instellingsaccountant in het kader van het rapport van bevindingen.

Kader

Op grond van het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen (hierna: Handboek) dient de lokale media-instelling jaarlijks een (financieel) jaarverslag (jaarrekening, bestuursverslag en overige gegevens) uit te brengen aan het Commissariaat voor de Media. Nadere regels met betrekking tot de inrichting van de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens zijn te vinden in het Handboek.

Het object van onderzoek is de verantwoording van de media-instelling. De verantwoording bestaat uit het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie. De te onderzoeken additionele informatie bestaat uit de volgende overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten en overige producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten

Het door de accountant te verrichten onderzoek betreft een onderzoek in het kader van COS 4400: 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'.

Het onderzoek door de accountant omvat:

- Het vaststellen dat het (financieel) jaarverslag juist en volledig is ontleend aan de administratie van de media-instelling.
- Het vaststellen dat het bestuursverslag geen materiële tegenstrijdigheden met (financieel) jaarverslag bevat en/of een materieel onjuiste voorstelling van zaken bevat.
- Vaststellen dat het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen zoals opgenomen in het Handboek.
- Het vaststellen dat de additionele informatie juist en volledig is ontleend aan de administratie van de media-instelling.
- Het vaststellen dat de additionele informatie in overeenstemming is met de informatie in het (financieel) jaarverslag.

Op grond van zijn onderzoek dient de instellingsaccountant een rapport van bevindingen, in overeenstemming met het stramien zoals opgenomen in Bijlage XIII, te schrijven.

Procedure

De lokale media-instellingen dienen op grond van artikelen 10 en 11 van de Mediaregeling 2008 jaarlijks vóór 1 juni na afloop van het voorgaande boekjaar het (financieel) jaarverslag en additionele informatie in te dienen bij het Commissariaat.

Het Commissariaat toetst de van de media-instellingen ontvangen informatie aan de Mediawet en stelt vast dat de lokale media-instelling de Mediawet heeft nageleefd.

B. Rapport van bevindingen

De instellingsaccountant hanteert bij het opstellen van het rapport van bevindingen het voorgeschreven model, dat bij dit protocol is gevoegd (Model XIII rapport van bevindingen). De instellingsaccountant waarmerkt¹¹ het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie. Eisen die aan het rapport van bevindingen worden gesteld, zijn opgenomen in de NV COS 4400. Indien het rapport van bevindingen niet overeenkomt met het model opgenomen in Model XIII, dan retourneert het Commissariaat het rapport van bevindingen aan de media-instelling met het verzoek tot herstel.

Bijlage:

Model XIII – Model Rapport van bevindingen

¹¹ Bij waarmerken wordt de specificatie ter identificatie gestempeld en geparafeerd door de accountant met als doel het identificeren van de stukken waarop de verklaring betrekking heeft.

MODEL XIII – Rapport van bevindingen

Aan: opdrachtgever

Betreft: Rapport van feitelijke bevindingen inzake onderzoek (financieel) jaarverslag en additionele informatie van (naam lokale media-instelling te ...) over het boekjaar (invullen boekjaar).

Geachte heer / mevrouw,

OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij een aantal specifieke werkzaamheden verricht ten aanzien van uw (financieel) jaarverslag en additionele informatie van (naam lokale media-instelling te ...) over het boekjaar (invullen boekjaar). De te onderzoeken additionele informatie bestaat uit de volgende overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten en overige producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden.

AARD EN REIKWIJDTE VAN DE VERRICHTE WERKZAAMHEDEN

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'.

Het doel van een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is het verrichten van die werkzaamheden volgens het onderzoeksprotocol zoals opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen en het rapporteren over de feitelijke bevindingen.

Aangezien wij slechts verslag doen van feitelijke bevindingen uit hoofde van deze werkzaamheden betekent dit dat op het (financieel) verslag en additionele informatie geen accountantscontrole is toegepast en dat evenmin een beoordelingsopdracht is uitgevoerd. Dit houdt in dat aan onze rapportage geen zekerheid kan worden ontleend omtrent de getrouwheid van het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie.

Het is de bedoeling dat u zelf een oordeel vormt over de werkzaamheden en over de in dit rapport weergegeven bevindingen en op basis daarvan uw eigen conclusie trekt. Wij wijzen u er op dat, indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle- of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen aan het licht zouden kunnen zijn gebracht die voor u mogelijk van belang kunnen zijn.

BESCHRIJVING UITGEVOERDE SPECIFIEKE WERKZAAMHEDEN

De uitgevoerde werkzaamheden worden beschreven in het onderzoeksprotocol zoals opgenomen als bijlage bij het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen.

Specifiek hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Het vaststellen dat het (financieel) jaarverslag juist en volledig is ontleend aan de administratie van de media-instelling.
- Het vaststellen dat het bestuursverslag geen materiële tegenstrijdigheden met (financieel) jaarverslag bevat en/of een materieel onjuiste voorstelling van zaken bevat.
- Vaststellen dat het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen zoals opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen.

- Het vaststellen dat de additionele informatie juist en volledig is ontleend aan de administratie van de media-instelling.
- Het vaststellen dat de additionele informatie in overeenstemming is met de informatie in het (financieel) jaarverslag.

BESCHRIJVING VAN DE FEITELIJKE BEVINDINGEN

De feitelijke bevindingen van de beschreven werkzaamheden zijn als volgt:

- (door accountant te omschrijven tenminste per specifieke werkzaamheid).

BEPERKING IN HET GEBRUIK EN VERSPREIDINGSKRING

Dit rapport is uitsluitend bestemd voor doeleinden zoals beschreven in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen. Het is niet bestemd om openbaar gemaakt te worden anders dan verstrekking aan het Commissariaat voor de Media¹². Dit omdat anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij attenderen u er derhalve op dat het rapport niet aan anderen mag worden verstrekt zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Aantal bijlagen:

- gewaarmerkt (financieel) jaarverslag
- gewaarmerkte additionele informatie

¹² Het eventueel verder verspreiden van het rapport van bevindingen kan de lokale media-instelling (vooraf) afspreken met de externe accountant

BIJLAGE XIV – CONTROLEPROTOCOL

ten behoeve van accountantsverklaring bij de jaarrekening en additionele informatie

A. Inleiding

Voor welke instellingen geldt dit controleprotocol?

Dit controleprotocol is van toepassing op de jaarrekeningen van de publieke lokale media-instellingen die vallen in categorie III (zie Handboek). Het is bestemd voor de accountant (hierna: instellingsaccountant) die belast is met de controle van de jaarrekening van de media-instelling.

Doel

Het controleprotocol is bedoeld om de verwachtingen van het Commissariaat vast te leggen ten aanzien van de verklaring van de instellingsaccountant bij de jaarrekening.

Kader

Op grond van het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen (hierna: Handboek) brengt de lokale media-instelling jaarlijks een financieel verslag (jaarrekening en bestuursverslag en overige gegevens) uit, dat vergezeld gaat van een accountantsverklaring omtrent getrouwheid, aan het Commissariaat.

Nadere regels met betrekking tot de inrichting van de jaarrekening en het bestuursverslag zijn te vinden in het Handboek.

Het object van controle is de verantwoording van de media-instelling. De verantwoording bestaat uit het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie. De te controleren additionele informatie bestaat uit de volgende overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten en overige producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten.

De accountantscontrole omvat:

- de controle van de jaarrekening;
- de controle van de additionele informatie;
- het vaststellen dat het bestuursverslag geen materiële tegenstrijdigheden met (financieel) jaarverslag bevat en/of een materieel onjuiste voorstelling van zaken bevat.

Bij de controle van de jaarrekening en de additionele informatie stelt de instellingsaccountant van de lokale media-instelling respectievelijk de getrouwheid vast van de in de balans en de exploitatierekening gepresenteerde cijfers en de juistheid en volledigheid van de additionele informatie in overeenstemming met de eisen zoals gesteld in het Handboek. Op grond van zijn controlewerkzaamheden dient de instellingsaccountant een getrouwheidsoordeel, zoals opgenomen in de accountantsverklaring (Model XV) af te geven bij de jaarrekening en een getrouwheidsoordeel bij de additionele informatie (Model XVI). De controle dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS) zoals uitgegeven door het Koninklijke NIVRA en de aanwijzingen zoals opgenomen in dit controleprotocol.

De controle van de additionele informatie dient het mogelijk te maken een accountantsoordeel af te geven op de volgende specifieke onderdelen:

- de juistheid en volledigheid van de additionele informatie;
- de overeenstemming van de additionele informatie met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening is opgenomen.

Procedure

De lokale media-instellingen dienen op grond van artikelen 10 en 11 van de Mediaregeling 2008 jaarlijks vóór 1 juni na afloop van het voorgaande boekjaar hun jaarrekening en additionele informatie in te dienen bij het Commissariaat.

Het Commissariaat toetst de van de media-instellingen ontvangen informatie aan de Mediawet en stelt vast dat de lokale media-instelling de Mediawet heeft nageleefd.

B. Reikwijdte accountantsonderzoek

Onderzoeksaanpak

De instellingsaccountant neemt in zijn controledossier een risicoanalyse op, waarin expliciet rekening wordt gehouden met de aanwijzingen en aandachtspunten van dit controleprotocol. In het controledossier geeft de instellingsaccountant aan of en zo ja waarom onderwerpen uit dit controleprotocol niet zijn gecontroleerd.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De instellingsaccountant richt zijn controle zodanig in dat hij met een betrouwbaarheid van 95% de uitspraak kan doen dat in de verantwoording geen onjuistheden voorkomen met een belang groter dan de voorgeschreven toleranties. Voor de strekking van de accountantsverklaring gelden de volgende toleranties.

	Onjuistheden (in de verantwoording)		Onzekerheden (in de controle)	
	Beperking	Afkeuring	Beperking	Oordeel- onthouding
Getrouwheid van de jaarrekening				
a. Balans (% van de balanstelling)	>5 en <10	=> 10	>5 en <10	=> 10
b. Exploitatier rekening (% van de baten)	>2 en <5	=> 5	>5 en <10	=> 10
Getrouwheid van de Additionele informatie (uitsluitend deel 1)				
c. Exploitatier rekening (% baten per onderscheiden categorie)	>2 en <5	=> 5	>5 en <10	=> 10

De toleranties uit het schema zijn van invloed op de inrichting van de controle, bijvoorbeeld om de omvang van de steekproeven te bepalen.

C. Rapportages accountantsonderzoek

Accountantsverklaring

De instellingsaccountant hanteert bij het opstellen van de accountantsverklaring de voorgeschreven modellen, die bij dit controleprotocol zijn gevoegd (Model XV voor de verklaring bij de jaarrekening en Model XVI voor de verklaring bij de additionele informatie). De instellingsaccountant waarmerkt¹³ de jaarrekening en de additionele informatie. Eisen die aan de accountantsverklaring worden gesteld, zijn opgenomen in de NV COS. Indien de accountantsverklaring niet overeenkomt met het model opgenomen in Model XV respectievelijk Model XVI, dan retourneert het Commissariaat de accountantsverklaring aan de media-instelling met het verzoek tot herstel.

¹³ Bij waarmerken wordt de specificatie ter identificatie gestempeld en geparafeerd door de accountant met als doel het identificeren van de stukken waarop de verklaring betrekking heeft.

Managementletter¹⁴

De instellingsaccountant stelt naast een accountantsverklaring een managementletter op ten behoeve van de leiding en het toezichhoudend orgaan van de media-instelling. In de managementletter rapporteert de instellingsaccountant over zijn controlebevindingen.

NB: De directie, respectievelijk het bestuur van de media-instelling verstrekt een afschrift van deze managementletter aan het Commissariaat.

Bijlagen:

Model XV – Accountantsverklaring bij de jaarrekening

Model XVI – Accountantsverklaring bij de additionele informatie

¹⁴ Ook accountantsverslag of controlebevindingen genoemd

MODEL XV – ACCOUNTANTSVERKLARING BIJ DE JAARREKENING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in dit verslag/rapport opgenomen) jaarrekening 20.. van (naam instelling) te (statutair vestigingsplaats) bestaande uit de balans per 2... en de exploitatierekening over 2... met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuurs- en jaarverslag, beide in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen, zoals opgesteld door het Commissariaat voor de Media.

Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare waarderingsgrondslagen voor de financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het controleprotocol Publieke Lokale Media-instellingen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van een getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de instelling. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en de redelijkheid van de schattingen die het bestuur van de instelling heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van (naam instelling) per 20.. en van het resultaat over 20.. in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Verder melden wij dat het bestuursverslag, voorzover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

MODEL XVI – ACCOUNTANTSVERKLARING BIJ DE ADDITIONELE INFORMATIE

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Wij hebben de Additionele informatie bij de jaarrekening 20.. van (naam instelling) te (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd, bestaande uit de volgende financiële overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten en overige producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de Additionele informatie bij de jaarrekening die de daarin opgenomen informatie volledig en juist dient weer te geven, in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen, zoals opgesteld door het Commissariaat voor de Media.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de Additionele informatie bij de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het controleprotocol Publieke Lokale Media-instellingen van het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de Additionele informatie bij de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en volledig en juist weergeven de Additionele informatie bij de jaarrekening alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de instelling.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel is de financiële informatie in de Additionele informatie ten behoeve van het Commissariaat voor de Media juist en volledig en in overeenstemming met de bepalingen in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen

Voorts zijn wij van oordeel dat de Additionele informatie ten behoeve van het Commissariaat voor de Media in overeenstemming is met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening is opgenomen.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Aantal bijlagen: